

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Héyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Uj fordulat előtt.

Bármennyire is demantálják a hirt hivatalosan, nem hivatalosan, annál több oldalról nyerünk hirt és megerősítést, hogy kerületünk mandátuma nemsokára megüresedik.

És minél erősebb hangon tartja magát a hir, minél szélesebb körben foglalkoznak a mandátum megüresedésével kapcsolatos jövőbeli eshetőségekkel, s minél erősebben konferenciázzik a „tizek tanácsa“, annál inkább kötelességünk nekünk a hullámverésekről tudomást szerezni; mert akkor, mikor jóformán mindenki egy bekövetkező választás esélyeivel foglalkozik, lapunk sem zárkozhatik el a kérdés elől, sőt felvetheti a kérdést a minket legközelebb érdeklő oldalról a nélkül, hogy ez által kerületünk jelenlegi képviselője iránt bárminemű ildomtalanúságot követnénk el.

Mindenek előtt némely fővárosi organummal szemben hangsúlyozzuk, hogy mi úgy tudjuk, miszerint a vármegye széles köreiben általános örömet keltett a hir, hogy a magas kormány kerületünk képviselőjének kitünő adminisztratív képességeit a pénzügyi közigazgatás terén a nemzeti közérdek istápolására kívánja igénybe venni. Őt ezen a téren való működésre képességein kívül kiváló magas erkölcsi értéke és karaktere is nagy mértékben hivatottá tévén.

Ezen a téren a discussióba tovább menni nem czélunk, de annál is inkább foglalkozhatunk azon kérdéssel, hogyha csakugyan bekövetkezik az, hogy kerületünk mandátuma árván marad, minő álláspontot foglaljunk el?

Itt, e pontnál nem óhajtunk az egyes országos politikai pártok részére kedvező vagy kedvezőtlen esélyeivel, mint inkább — hivatásunknál fogva is — a minket közelebről érdeklő helyi kérdések érdekeivel foglalkozni s felállítani ama követelményt, a melyet jövőre a rimaszombati kerület minden jelöltjétől s képviselőjétől feltétlenül megkövetelünk.

Tudjuk azt, hogy az alkotmányos élet újra

feltámadása óta a megyei székhelyek és ezeknek a kerülete mindenhol és mindenütt az országos politika révén több és kevesebb helyi előnyökben részesültek és e révén itt-ott meglepő gyorsaságu fejlődéshez jutottak.

Ezzel a ténynyel szemben azt tapasztaljuk, hogy Rimaszombat város és kerülete soha egy jotta előnyhöz az országos politikai irányzatokból nem jutott, ellenzéki képviselőitől érthető, kormánypárti képviselőitől pedig alig érthető okból, ha csak el nem fogadjuk azt okul, hogy sem kedvük, sem befolyásuk nem volt a helyi érdekek határozott és sokoldalú felkarolására.

Igy vesztette el positióját Rimaszombat a vasuti fejlődés terén, a kereskedelem és forgalom legevídesebb érdekeivel együtt, így maradt vissza egyenrangú más városokkal szemben, így vitték el utolsó katonáját is, nem hogy újabb csapatokat hoztak volna ide, így lett Rimaszombat város érdeke a minden hatalommal és befolyással rendelkező kormánypárti képviselőségek mellett is a politikai érdekek mostoha gyermeke az érdek-politika legfényesebb napjaiban?! És vajjon mit várhat a jövőben?! Semmit, ha csak olyan ember nem veszi a kezébe a kerület polgárságának osztatlan bizalma mellett a mandátumot, ki nem csak az országos politikai elvek követésében képes tündökölni, hanem a ki képességeit, mozgékonytását, eszének elevenségét, eszme körét, sokoldalúságát, meglevő vagy éppen megszerzendő befolyását e város, e kerület évtizedek óta mellőzött érdekeiért veti latba, ezen érdekeket soha egy pillanatra sem téveszti szem elől, ezen érdekek megvalósításaért a választóival állandó összeköttetésbe lép és ezt állandóan fenntartja, kerületének minden mozdulatát, gondolatát, irányát, törekvését figyelemmel kíséri, kezét — kerületének ütőerén tartja, hogy ennek lüktetése után alkalmazza eljárását és czéljait.

Ez kell nekünk, és ha megmondottuk, hogy mi kell nekünk, megmondottuk azt is, hogy olyan képviselő, a kit csak a választások napján van „szerencsénk“ látni, nekünk semmiféle

hivatalos vagy nem hivatalos jelölés mellett nem kell.

E részben követeljük, hogy annak idején egy pártkülönbség nélküli jelölő konferencia hívassék egybe, hogy a kerület óhaja minden irányban kifejezésre jusson, s esetleg egyöntetű eljárás a fenti elvek figyelembe vétele mellett biztosítsák, — és czéltalan harcok elkerültessenek.

Ez a jövő kérdése, ma addig nem mehetünk, respektáljuk derék képviselőnk iránt tartozó tiszteletet, de el nem mulaszthatunk szavunknak is súlyt nem adni, mihez felhatalmazást nyertünk, a különféle pártkonferenciák által.

Polgárainkat pedig felhívjuk, hogy legyenek résen!

Jogos követelések.

Ha az ember az eszmék és gondolatok tömkelegében egy kis szemelvényt tart, akad abban olyan követelésekre, melyek ellentétben állanak egymással és némely tekintetben lehetetlenségeket foglalnak magokban. Az egyik rész ugyanis — a véresszájnak — emancipációt követel minden irányban: a szenvedélyek, az önzés, az élvezet stb. alóli emancipációt és tele torokkal kiabál a társadalmi rend igazságtalansága ellen.

A másik rész, mely nemeslelkű és érzelmű férfiakból áll, kik a kor intő jelét megértvén, a társadalmi rend igazságos javításának törekvését irták zászlajukra, követeléseit érdemesek a méltatásra, s vele joggal foglalkozunk. A követelések ezek:

1. Az egyéni jogok teljes elismerése, egyéni és politikai szabadság gyakorlása, az igazság egyforma kezelése.

A természet nem ismer ember és ember között különbséget, a társadalom és annak szervezete pedig még mindig nem egyformán osztogatja a jogokat, megkülönbözteti a gazdagot a szegénytől, az előkelőt a közembertől. A törvény megszünteti ugyan a különbséget, de nem úgy ám a polgári jogok gyakorlása, mely még mindig előnyt és előjogokat nyújt a vagyonos embernek a szegény munkás rovására. Ezt a különbséget tehát kívánják megszüntetni nemesek a politikai, hanem a társadalmi téren is és teljes egyenlőséget követelnek rang- és osztálykülönbség nélkül ember és ember között, any-

vatalos vegyelemzés a legjobb konyhasós jódos víznek minősítette, nem fordított reá. 1889-ben azonban néhány gömörmegyei tekintélyes uri ember, felismervén a forrás nagy fontosságú gyógyerejét, részvénytársaságot alkotott s megvevén a kutat, megalapították a fejlődésre érdemes új gyógyfürdőt. Megfúrták az új kutat, az u. n. Hygiaea forrást és a Neptun-forrást s így Csiznek a régi u. n. Themis-kuttal együtt három forrása lett. Jód- és brómtartalomra nézve leggazdagabb a Hygiaea-forrás, mely a continens összes jódos ásványvizeit fölül is mulja. Ettől kezdve a fürdőt felkereső betegek száma is fokozatosan növekedett, úgy hogy 1898-ban Pazár kartárs ur jelzése szerint 740 állandó és 750 ambulans beteg kereste fel a gyógyhelyet. Nagy baj volt azonban s az még ma is, hogy a források a falu belterületén vannak s a szomszéd telektulajdonosok nem akarják, vagy csak szokatlanul nagy ár ellenében eladni telkeiket, s így a részvénytársaság a fürdőtelep nagyobbítását, szállodák, parkok létesítését nem képes az aránylag csekély társasági vagyomból foganatosítani, bármily erős akaratú, bármily jó szándékkal legyenek is a vezető és ügybuzgó férfiak eltelve. De hozzájárul ehhez még azon nem eléggé csodálandó, de annyival inkább elítélendő körülmény is, hogy a közigazgatási hatóság sem részesíti abban a szükséges pártfogásban a gyógyfürdőt, melyet ez méltán megérdemelne. Hol állana ma Csiz, ha Ausztria, Németország vagy Franciaországban fekdüdnék! Ott, a hol értéke szerint állnia kellene, a legnagyobb polezon, tetőfokán. Mitután a szomszédos telkeket nem szerezhették meg, többen a megyei intelligens osztályból vásároltak a falu egyes pontjain telkeket s építettek tágas, számos szobát magába foglaló szállodákat, melyekben azután a fürdővendégeket elhelyezhetik, s melyek nélkül tényleg nem volnának képesek őket lakással ellátni. Igaz, hogy a parasztházakban is vannak az egész igény alatt kiadó szobák, de ezekkel jobb nem dicsekedni, mert azok a hygienének csak szegényfoltjaiként említhetők. Az udvarokban sertés-ólak, trágya, piszok, a külsőleg kitararozott vályog-viskók belsejében a kis ablakos, szűk, sötét és legtöbbször nedves szobák fennen hirdetik a hatóság in-

T Á R C Z A .**Hajótörött . . .**

Zúg, zúg az élet árja,
Mint tengeráradat,
Mikor hullámra hullám
Duzzasztja, — habra hab.

Mikor örvényt nyit örvény,
S a tajtékzó habon
Vihar száguld keresztül
Üvöltve, szilajon.

Mig elborulna a táj,
Sötét szint öltene
A felleges magas s a
Tenger végetlene.

Czikázva fent világió
Rémes villámival
Kigyul a menny, tüzétől
Lángot kap a vihar.

Elöntve tűzsugárral,
Ugy tetszik lángban ég
A mérhetetlen tenger;
S a mérhetetlen ég.

Zúg, zúg az élet árja,
Zúgva siet, rohan.
Fenség, erő, enyészet
Zúgó hullámiban.

Zúgó árban, viharban
Félón evezve, mi
Az élet tengerének
Vándor hajóisai.

Lágyan suban hajóink ma,
Nyugodt az ár; — derült

Fejünk fölött a mennybolt,
Fénysugárban merült.

Ám múltó pillanat csak,
Perez: s az imént nyugodt
Tenger, rohanva mozdult,
És hab borit habot.

Vihar száguld keresztül
Hulláma tükörén.
Hol, hol a hab, mi lágyan
Elringatott ölen?!

Örvénynyé vált; vak örvény
Gyilkos fenék fölött . . .
Ah! az élet viharján
Hány lesz hajótörött!

Borsody Béla.

Csiz fürdőről.

A „Gyógyászat“, egyike a legelterjedtebb orvosi szaklapoknak multkori számában a csizi fürdőt ismerteti és méltatja. — A mult nyáron az orvosi kör több tagja — élén dr. Hainiss Gézával — a fürdőt tanulmányozás czéljából meglátogatta, s a nevezett vezető egyetemi m. tanár a következőket írja a csizi kirándulásról:

„Utazásunk negyedik czélpontja Csiz volt, hová a hasonnevű vasutállomásról 15 percig tartó kocsizás után érkezünk és hol a fürdőigazgató és fürdőorvos urak fogadtak bennünket lekötelező szívélyességgel.

Pazár Andor fürdőorvos teljes szakértelmet, lelkesedést bizonyító szép fölolvasásban mondotta el a fürdő történelmét, gyógyító hatását, hygienikus viszonyait, illusztrálván a jódforrás hasznát néhány az idevonatkozó bántalom előrehaladott stádiumából javult beteg bemutatásával is. Felolvasása után kezdtük körutunkat a fürdőelepen.

A bő konyhasó tartalmu jód- és brom-forrást 1862-ben kútásás közben fedezték fel, azonban számbavehető gondot a tulajdonos, daczára annak, hogy a hi-

nyival is inkább, mert a franzia forradalom a polgárok közötti különbségnek eltörlését elvül tűzte ki magának. Igaz ugyan, hogy a társalgási összejövetelek és bankettek alkalmával sokat beszélnek az egyenlőségről, de ez ténylog az életben még mindig nem valósult meg. — Ebből kifolyólag követelnek teljes egyéni és politikai szabadság gyakorlást. Ha már az embernek jogai vannak, szükséges, hogy azokat meggyőződése szerint gyakorolhassa is, még pedig nem egyedül mint állampolgár, hanem mint a társadalomnak tagja is gyakorolja jogait nyilvános és magánkörben emberi méltóságához illően. Tehát annak gyakorlata ne szabjuk semmi feltételekhez, a törvényt és természetadta jogokat érvényesítse mindenki legjobb belátása szerint, mint szabad lény.

2. Követelnek: több emberi szeretetet, a szenvedések enyhítését és önzés helyett odaadást.

Tehát a jóakaró emberek szeretetét kívánnak embertársaik számára és ebből folyólag enyhülést nemcsak szenvedéseikben, hanem sorsuk javításában is.

Nem említjük e helyen azt, a mit a társadalom a segélyre szorultak érdekében tesz, bajos is volna azt számokban kifejezni, — mindenesetre milliókra megy évenként annak az összege, — a nemeslelkűség azonban még többet követel a szegények érdekében. Ha megdölgöljük, hogy sok haszontalan vagy kevésbé szükséges dolgokra még mindig mennyit költünk, akkor a szűkölködők érdekében még többet is lehetne tenni. Ezen kérdés talán a legnehezebb oldala szociális feladatainknak. De ez elől kitérni nem lehet, nem szabad. Nekünk még oda is kellene törekednünk, hogy a szegény ember is elégedettnek érezze magát otthonában. Csak hogy az elégedettség anyagi helyzet javulása nélkül nem gondolható. Ezen kell tehát fáradoznunk, munkaadás által kell segítenünk a szegény emberen. Gyökeredezik meg benne az a tudat, hogy a munkáról való gondoskodás által alkalmat szolgáltat neki a társadalom a kenyérkeresetre. S ez már elég ok arra, hogy a szegény emberben a megelégedés érzete felköltessék.

3. Követeljük: a tudatlanság elleni harcokat.

A tudás hatalom. Ezt tapasztaljuk különösen ma, mikor a tudás nagy kiterjedést nyer s annak tágabb körökben és rétegekben való terjedése napról-napra észlelhető. A tudósok leszállanak a néphez, tartanak előadásokat még a munkásoknak is, hogy ezen népszerű is tanuljon, gyarapítsa ismereteit. A tudás terjedésével hátrál a babona, oszlanak az előítéletek, tisztulnak a fogalmak és az életnézet magasztosabb irányt vesz, szóval a szellemi sötétséget világosság váltja fel. A kulturálmok emelik mindenütt a népevelést hathatós eszközök és módok alkalmazásával. Ismeretterjesztő egyesületek és azoknak közegei, a tanintézetek számtalan neme, a sajtó mind megannyi terméke stb. ezek mind tényezőül, eszközül és alkalmul szolgálnak a tudás ismeretének terjesztésére és elsajátítására, mindegyik a maga módja szerint járul a fölvilágosítás előmozdításához.

Ez tehát nem egyéb, mint harc a tudatlanság ellen.

De ezzel még nem tettünk eleget. A tudás terjesztését kell fokozni és oda kell hatni, hogy az nemzeti közkinésésé váljék a nép minden rétegében, hogy ne legyen országunkban ember, ki írni, olvasni ne tudjon és az elemi ismeretekben jártas ne legyen, mint az tényleg meg van Norvégiában.

Ezek tehát azon követelések, melyeket a jobb érzelműek a társadalomtól és az államtól minden ember számára kívánnak.

Vegyük már most a fentebbi követeléseket egy kis elemzés alá, tegyük igazságos kritika tárgyává és azután kérdezzük: van-e az illetőknek az ilyen követelésekre alapos jogok?

Ha mi a mai társadalmi és politikai viszonyokat, a népretegekben levő elégedetlen elemeket és embertársaink iránti köteleességeket szoros vizsgálat alá vesszük, könnyen megadhatjuk rá az igenlő feleletet. Itt azonban csak általában elmondjuk nézetünket e törekvésekre vonatkozólag.

Nem elég a korhadó állapotokat feltárni, a fonák viszonyokat felderíteni és talán nagyitva festeni, hanem a rosszat, az avulást, a kor és időnek meg nem felelőt kell felmutatni, élethűen előadni, és azután a szereket,

dolencziáját. Ilyen esetben a hatóságnak mindenképpel álló kötelessége volna szabályrendeletileg gondoskodni arról, hogy a fürdőtelep közelében levő házakban a sertéstartás korlátok közé szoríttassék s a betegek részére kiadó szobák egészségügyi vizsgálata elrendeltessék, a nem megfelelő lakások betiltassanak, minek rövid idő alatt érezhető következménye volna a tiszta, egészséges lakások létesülése, a fürdő fokozatos emelkedése. Hiszen Csiz fürdőt kizárólag olyan betegek keresik fel, kiknél az egészséges, tiszta levegőjű lakás a legfontosabb, legszükségesebb követelményt képez, különben a mi hasznát a gyógyfürrás használatára nyújt, a rossz lakás semmivé teszi, sőt káros következményeket hozhat. Erre gondot kellene fordítani a fürdő biztonságának, a megye hatóságának, hisz erre Csiz kiváló forrásaival reá is szolgált, de meg a megyének is büszkén kellene lennie, hogy területét ily kincsessel ajándékozta meg a természet, melyet fellendíteni, fejleszteni mindnyájunk kötelessége, legfőbb kötelessége pedig a helyi hatóságnak. Sok, igen sok tendő vár itt reá s az ő segítsége nélkül a legjobb szándék, a legnagyobb áldozat is hiába való, míg ellenben érezhető tényleges pártfogása, jóakarata a vezetőség munkáját könnyítene, lelkesedését, igyekezetét sokszorosan fokozná.

A fürdőtelep a község elején fekszik, a községbe vezető kocsiút baloldalán. Itt mindjárt élénk tünik a gyógyház, melyben az igazgatósági iroda, a fürdőorvos rendelő helyisége és a társalgó-terem van. Egyszerű, úgy az építkezés, mint a butorozást tekintve, fényűzés nélküli épület. Mellette van a nagy étterem, mely ez idő szerint még elegendő, de a fürdőnek remélhetőleg gyors és folytonos emelkedésével nem fog tudni lépést tartani. Etelei izletesek, árai igen mérsékelték. A fürdővendégek betegségének természetét tekintve, ha jól emlékszem, Értl tagtársunk indítványára az igazgatóság jövőben minden itt étkező vendég részére külön-külön jellel ellátott poharat fog tartani.

Az étterem előtt nagyobb térség terül el, mely eddig az érkező kocsi és lovak tartózkodási helyéül szerepelt. Katona tagtárs ezen körülményt szóvá téve aján-

módokat és eszközöket megjelölni, melyekkel a baj legcélszerűbben orvosolható.

A nehézségektől nem szabad visszariadnunk, vagy talán visszavonulni a küzdőtérrel azért, mert a jót azonnal keresztül nem vihetjük. Számtalanszor elhangzik a jó szó, indítvány és törekvés siker nélkül, míg végre mégis csak termőtalajra esik, melyen meghozza a maga termését. Kitértés kell tehát minden tétthez és azért nem szabad az első pillanatban elesüggednünk.

A fent elősorolt követeléseket még részleteikben is helyeseknek és igazságosoknak tartjuk és azért azon férfiak, kik az ilyen eszmék megvalósítását a jelenkori társadalomtól embertársaik nevében követeli, teljes elismerésünket és támogatásunkat érdemlik meg és részünkről fáradságos munkájukra szívesen fogunk áldást kívánni!

— r — o —.

Előfizetési felhívás. Lapunk évfolyama II ik negyedéve is elérkezvén, tisztelettel felhívjuk a lap iránt érdeklődő közönséget előfizetésre, s eddigi előfizetőinket, kiké esetleg lejárt, annak megújítására.

Kérjük egyszersmind azon t. előfizetőinket, kik még hátralékban vannak a díjfizetéssel, hogy e hátralékukat küldjék be, mert ellenkező esetben a lap további küldését beszüntetjük.

Előfizetési ár:

Egy évre	8 korona,
fél évre	4 korona,
negyedévre	2 korona.

Tisztelettel

Rimaszombat, 1900. április hó

a „GÖMÖR-KISHONT“
kiadóhivatala.

Hírek és vegyesek.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete holnap — esütörtökön — reggel 9 órakor közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya az alsó malom eladása fölött való névszerinti szavazás lesz. A multkor ugyanis nem volt határozatképes a közgyűlés, s így 30 nap múlva — tehát f. hó 19-ére — új — most már határozatképes közgyűlést kellett egybehívni.

Képviselőválasztás. A fővárosi lapok megírták, hogy a *Kubinyi* Andor orsz. képviselő pénzügyigazgatóvá kinevezetése folytán megüresedő rimaszombati mandátum ügyében az új választásokra néve meg a husvéti ünnepek alatt intézkedni fog a ház elnöke. A husvét ugyan elmúlt, de még se új pénzügyigazgatónk nines, sem az új képviselőválasztásról szó sines. — Egyelőre a kombináció is csak annyi hírt kapott szárnyra, hogy a volt képviselő: *Fáy Gyula* földbirtokos ismét föllép. Bizonyosat azonban ez idő szerint még erre néve sem tud senki.

Elismerés. Megírtuk multkor, hogy ifj. *Kozák* István festőművész-növendék a tavaszi tárlaton esinos képeket állított ki, most arról értesülünk, hogy a raguzai tájképet, mely mindenkinek tetszett s a fővárosi újságok is dicsérték — báró *Bánffy Györgyné* megvásárolta. A tehetséges fiatal művészt különben *Zsuzsinszky* államtitkár is bemutatatta magának, élénken érdeklődött nacionáléja iránt s megdicsérte kiállított munkáit.

A tornallyai ipartestület külön betegsegélyző pénztárt akart létesíteni, s e tárgyban kérvényt is adott be az alispáni hivatalhoz. A kereskedelmi és iparkamara, melynek véleményét az alispán megkérdezte, — a rimaszombati kerületi betegsegélyző pénztár jelentését is figyelembe vette s miután a fentartáshoz szükséges anyagi garanzáciát a tornallyai viszonyok nem nyújtják, a pénztár felállítását nem javasolja.

Dobsina városnak a házaló kereskedés tiltása tárgyában alkotott szabályrendeletét, a keresk. és ipark. a ker. minisztr.-hez jóváhagyás végett ajánlással terjesztette fel.

lotta, hogy ezen loállás a község más területére helyeztessék át.

A régi fürdőház a esinos ut baloldalán fekszik az ivó- és töltő-csarnokkal, valamint a gépházzal együtt s a fürdőszobák ajtaja egy kis virágágyakkal díszített kertecskére az ut felé nyílik. A fürdőszobák közül néhány kizárólag nyílt sebekben szenvedők részére van fentartva, míg a többi a sebnélküliek használatára van bocsájtva. Ezen régi fürdőház mögött van az új fürdő-épület, melyben a fürdőszobákon kívül néhány (összesen nyolcz) lakószoba is nyert helyet. Ára egy szobának a fődényben 1 frt 30 kr. Az ivócsarnok a régi fürdőház közvetlen folytatását képezi és kis köralaku helyiséget képez, közepén a modern szerkezetű szivattyúgéppel, mely a vizet a Hygaea-forrásból emeli fel. E helyiséghöz kiesiny előcsarnok vezet, mely az ivó betegek tartózkodási helye is. Feltétlenül kívánatos volna, hogy ezen ivócsarnok, mentül előbb nagyobbíttassék, hogy a tömegesebben megjelenő betegek bármely időjárás mellett is kényelmesen járó- és ülőhelyet, egy valódi ivócsarnokot kapjanak. Az ivókuránál természetesen ki-ki saját poharat használja. Egyes adagja 80—100 gr. között ingadozik, fokozatos emelkedéssel.

Az fürdőházak legnagyobb része horganyból való, van azonban négy porcellán-kád is, előbbieik ára 1 frt, utóbbiaké 1 frt 50 kr. A fürdők vizét a Neptun és Hygiaea szolgáltatják és pedig akként, hogy a Hygiaea a modern berendezésű gépházban felmelegítve a hideg Neptunnal kevertetik s pedig főként azért, mert maga a dús jód-tartalmú Hygiaea nem adhatna kielégítő mennyiségű vizet.

A töltőcsarnokban történik a gyógyviznek üvegekbe való szedése s a kivitel ma már évente 35000 üveget tesz ki.

Az ut tulsó oldalán fekszik az igazgatóság által létesített kis park, mely izléses virágágyaival és egészséges mértenyészésével kedves benyomást tesz a szemlőre.

Ezeknek megtekintése után Pazar collega sanatoriumát látogattuk meg. Az intézet terjedelmes, gyönyörű

Halálozás. *Rábely* Miklóst, lapunk szerkesztő-tulajdonosát és családját mély gyászba borította neje szül. *Előd* Katalinnak f. hó 12-én 51 éves korában, 31 évi boldog házasság után hirtelen bekövetkezett elhunyt. A gondos, szerető feleség, az egész lélekkel családjáért élő anya hosszas betegedés után hagyta itt szeretteit, kik a megrendítő csapás sulya alatt vigasztalhatatlanok. A gyászeset városzerte igaz részvétet keltett, mely impozáns nyilatkozott meg a f. hó 14-én végbement temetésén. A gyászos háznál számosan fejezték ki részvétüket, s a polgári olvasó-kör is őszinte szívvel osztozik szeretett elnöke mély fájdalomában. Ennek *Varga* Lajos alelnökkel élén egy küldöttség az elnök és családja előtt szóval is kifejezést adott, s a ravatalra helyezte a polgári olvasó-kör koszoruját. A temetésen városunk intelligenciája nagy számmal vett részt. A család a gyászesetről a következő jelentést adta ki: „*Rábely* Miklós mint férj, valamint gyermekei: *Károly*, *Miklós*, *Béla*, *Iлона* és férje *Benkó* János és gyermekeik: *Barnus*, *Dezső* és *Béla*. — *Katalin*, *Irma* és *Etelka*; — továbbá *Előd* Józsa és férje *Tóth* Alajos gyermekeivel, *Előd* Teréz és férje *Cservenka* Antal gyermekeivel, a többi rokon nevében is a legmélyebb fájdalommal tudatják a legjobb hitves, gondos édes anya, szerető anyós, nagymama, testvér és rokon *Rábely Miklósné* szül. *Előd* Katalinnak folyó évi április hó 12-én, délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor, élete 51 és boldog házassága 31-ik évében hosszas betegeskedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült teteme folyó évi április hó 14-én d. u. 3 órakor fog a róm. kath. egyház szertartása szerint a rimaszombati sikertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat a boldogult lelki üdvéért hétfőn folyó hó 23-án reggel 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutattni. — Áldás és béke poraira!”

Vasutasok előléptetése. E napokban jelent meg a hivatalos lapban az előléptetett vasutasok névsora. A losonezi forgalmi főnökség területén a következő — minket is érdeklő — előléptetések történtek: 1600 frtos fizetési rangosztályba a nálunk is ismert *Körmendi* *Lajos* zolyombrezói főnök. 1300 frtról 1400 frtra *Scheffcsik* *Ipoly* tiszolezi főnök. 1200 frtról 1300 frtra *Fehér* *Sámuel* feledi főnök. 1100 frtról 1200 frtra *Salamon* *István* (Bánréve). 900 frtról 1000 frtra *Négyrády* *Jenő* jolsvai főnök, 600 frtról 700 frtra *Szrocinszky* *Gyula* helybeli állomási személynézők.

A gömöri ref. egyházmegye ez évi tavaszi közgyűlést Rozsnyón április hó 18-án tartja, melynek sorrendje a következő: április 17-én délután 3 órakor a vasuton érkező vendégek ünnepélyes fogadtatása, elszállásolása; 4 órakor lelkeszi értekezlet a városháza tanács-teremben, este közvacsora a Proschinger szálló nagytermében; április hó 18-án reggel 8 $\frac{1}{2}$ órakor ünnepélyes isteni-tisztelet az ág. ev. templomban, hol *Czínke* *István* rimaszombati lelkesz tart beszédet, 10 órakor a közgyűlés megnyitása a városháza dísztermében, 1 órakor köz-ebed a Proschinger szálló nagytermében, d. u. 3 órakor bírósági ülés, utána a közgyűlés folytatása és befejezése.

Egészségügyi vizsgálat Várnegyének fő-orvosa: dr. *Meskó* *Miklós*, *Barna* *Imre* kapitányval együtt f. hó 17-én közegészségi ellenőrző szemlért tartott városunkban. Megtekintette a vágóhidat, a vásártéren levő járványkórházat és a szegények intézetét.

Vigyázatlanság áldozata. *Rozinay* *György* városi tisztviselő cselédje *Pilis* *Györgyné* szül. *Rozsik* *Szabina* f. hó 17-én délelőtt a gyermekekkel kiment a kertbe, s ott — hűvös idő lévén — a gázt meggyújtották, s a mellett melegekedtek. A szél a lángokat ide-oda csapkodta, s a láng belekapott a cseléd ruhájába. A szerencsétlen asszony vágta jain, hátán és mellén sulyos égési sebeket szenvedett, s eszméletlen állapotban szállították be a megyei közkórházba.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik feledhetetlen emlékü feleségem elhunytá alkalmából személyesen, írásban vagy a temetésen való megjelenésükkel részvétüket kifejezték, s a polgári olvasó-körnek, mely testületi megjelenésével is tanuságot tett arról, hogy mély fájdalomunkban osztozik, magam és egész családomban nevében ez uton mondok őszinte és hálás köszönetet. — Rimaszombat, 1900. április 17. *Rábely Miklós*.

virágos és kellemes árnyas sétautakkal ellátott kert hátsó részén emelkedik ki és impozáns külsejével valóban lekötő figyelmünket. Berendezése, mely tetemes áldozatot igényelt, minden kívánalomnak teljesen megfelel; az egyes szobák, melyeknek ára 80 kr. és 1 frt 60 kr. között ingadozik, magas ablakokkal ellátottak, csinos butorzatuk, világosak, rendelők, illetve műtő-szobája, instrumentariuma pedig oly czélszerűen s a modern sebeszet követelményeit kielégítő módon van berendezve, hogy az bármely operateurünknek büszkesége lehetne. Pazar intézetében teljes ellátásra is fogad betegeket s ez, a lakás és orvosi kezelés, beleértve a műtéteket is, egyszóval minden szükségeset, napi 5 frt költséget igényel.

Pazar collegát különös elismerés és dicséret illeti meg, ki a vályogvető cigányok telepéből mintegy elővarázsolta ezen minden tekintetben szép sanatoriumot s ki a buzgó igazgatóval testtel, lélekkel becsületesen dolgozik, hogy Csiz fürdőt minél magasabbra emelje.

Mindezeket elvégezve, a gyógyteremben gyűltünk ismét egybe, hol a vezetőség és részvénytársaság tagjai jelenlétében bővebb eszmecsereit indítottunk a tapasztaltak fölött.

Ez eszmecsereben *Glass*, *Sümegei*, *Medvei*, *Kelen*, *Popper*, *Katona*, *Tausz* és csekélységem vett részt, melyek keretében töröl hegyre megvitattunk mindent, mit helyesnek és czélravezetőnek gondoltunk, minők már az említett loállások kiküszöbölése, desinfectiója, az ivó forrás csarnokának nagybővítésa, tisztántartása, a fürdőszobák csement és olajfestékekkel való ellátása, a fürdők elkülönítése lues és skrophulosiban szenvedők részére, ágyneműk, asztalkendők desinfectiója, a closetrendszer javítása, a sertés- és tehén-istállók tartásának megrendszabályozása, a parasztkunyhókban levő kiadó lakások hatósági megvizsgálása s végül a hatóság nyomatékos pártfogása és jóakaratainak észrevehető, tényleges megnyilatkozása, mindmegannyi fontos tényező, melyek nélkül a fürdő emelkedése, a kiváló forrás hasznos felhasználása, megérdemelt fejlődése és felvirágzása s az e für-

Eljegyzés. Adám Henrik helybeli terménykereskedő kedves leányát Reginát f. hó 16-án eljegyezte Grün Arnold zemplérmegyei körjegyző. Boldogság legyen kísérelőjük!

Búcsúest. Eisele Gusztáv, a vashegyi társ. bányák üzemfőnöke, a sajtóügyi társulati bányák gondnokává neveztetvén ki, Vashegyről távozik. Ezen alkalomból a vashegyi bányaüzem tisztviselői, f. hó 7-én, a távozó bányaügondnok tiszteletére megható szép ünnepet rendeztek. Este 7 órakor több száz bányász póznán magasra emelt lámpásokkal, nemzeti színű zászló alatt, hosszú sorokban vonult a bányaügondnok, a volt bányaügondnok lakása elé. Hol a bánya altisztek és munkások nevében a bányaügondnok, utána a turesoki bíró bucsuzott el szeretett előljárójától. Az egyszerű, keresetlen, de szíves és megható szavakra a bányaügondnok mondott köszönő szavakat; azután lelkes beszédet intézett volt alkalmazottjaihoz. Buzdította őket arra, hogy a hazának és egyházuknak buzgó tagjai és a társulatnak hű munkásai maradjanak; továbbá figyelmeztette őket arra, hogy becsüljék meg a társulat atyai gondoskodását és ne hallgassanak az ámitókra. Lelkükre kötötte, hogy gyermekeiket hazafias szellemben neveltsék s azok nevelését továbbra is a társulatra bízzák. Biztosította őket a felől, hogy ha tanácsait megfogadják, munkájukat elismerés és ezt áldás fogja követni. A munkások a szeretett bányaügondnok búcsúszavait és buzditásait lelkesedéssel fogadták és megjeleneztek s a Rákóczi-induló hangjai mellett a közönség eltávozott. — Az élelmészeti üzlet helyiségeiben a társulati, a kincstári bányatiszték a társ. iskolák tanítóit és a környéki intelligenciájára gyűlt össze, hol búcsúestét rendeztek ugyancsak a távozó bányaügondnok tiszteletére. Egy társ. tisztviselő a tisztikar nevében üdvözölte a bányaügondnokot. Azután a szirkai lelkes megkapó szép beszédében esetelte a távozó bányaügondnok érdemeit, a közügyek terén elért sikereit. Kiemelte, hogy atyai gondoskodását ez a nép feledni nem fogja s hogy az egyházakban, az iskolák felállítására, újjászervezésére által egy a társulatnak, mint saját magának sebb s maradandóbb emléket nem állíthatott volna. A nevezett bányaügondnok négy egyháznak volt a felügyelője, a társ. intenziónak megfelelőleg, mint iskolaszéki elnök a népet valóban nevelte, őt iskolát, egy óvót szervezett illetve újjáalakított s még egy új iskola szervezését előkészítette.

Az esküdtzéki tárgyalások a helybeli kir. törvényszéknél május hó 7-ikén és 9-ikén lesznek. A tárgyalásra *Kubinyi* Aladár, az esküdtbíró elnöke már szétküldte az idézést, mely „7—11-ig terjedő esküdtszolgálat teljesítésére” hívja be az esküdtteket.

Próbabál. *Dobránszky* János helybeli táncztanító növendékei f. hó 16-án sikerült próbabálon mutatták be a táncz terén elsajátított ügyességüket. A bálon a szülők és a növendékek iránt érdeklődők szép számmal jelentek meg, s kedélyes, — jó hangulatban gyönyörködtek a növendékek mulatozásában.

Végeladási visszaélések. A miskolci keresk. és iparkamara közös ülésén *Alexy Albert* és *Feymann László* költöttek a Rozsnyón mindjobban elharapódzó végeladási visszaélések ellen — melyekre nézve az iparkamara védelmet nem nyújt — orvoslást kértek. A kamara ülése, mely e tárgyban már tett lépéseket, intézkedni fog az orvoslás iránt.

Czégváltozások A miskolci keresk. és iparkamara jelentése szerint a rimaszombati kir. törvényszéknél 1899. decz. 11-től 1900. márczius 12-ig következő czégváltozások jegyeztettek be: a) Bejegyzések: *Fábry* Károly Rozsnyó, bizományos és ügynök. *Feymann és Márkó* Rozsnyó, közker. társaság 1899. nov. 15-től. *Varga és Langhoffer* Rozsnyó, közker. társ. 1899. nov. 21-től — b) Törlesztések: *Sárkány és Gömör* Dobsina; *Feymann László* Rozsnyó

A postajegyek meghosszabbítása. A keresk. m. kir. miniszter az osztr. értékű régi levéljegyek valamint a folyó évi január hó 1-ével forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi postai értékek érvényességének idejét folyó év szeptember hó 30-ig meghosszabbította.

dőt igénylő nagyközönség javának föltétlen előmozdítása alig képzelhető el.

Azon fontos és kiváló szerepet tekintve, melyet Csiz fürdő forrásai hivatva vannak elfoglalni, nem lesz érdektelen, ha néhány szót róla, mint jód-forrásról e jelentés keretében szólunk.

Már mint előbb is bátor voltam említeni, Csiz a vegyelemzések szerint a jelenleg létező összes nevezetes jódforrásokat, jód- és bromtartalmát tekintve, tulszárnyalja. Így a rendelkezésre álló elemzések adatai szerint Csiz Hygiaea forrásának jód-tartalma 0.428, míg Darkaué 0.263, Hallé 0.390, brom-tartalma pedig Csizben 1.230, Darkauban 0.702 és Hallban 0.508, emellett konyhasó tartalma is oly bőséges, hogy csak a Darkauban van néhány százalékkal több. Ezen vegyi viszonyok mérlegelése alapján állítja Bolemann collega egyik munkájában, hogy a csizi víz hivatva van a hasonló külföldi jódvizek kiszorítására, ezenkívül arra is, hogy a külföldön is sikerrel hódítsa meg maga számára a tért. Bókai Árpád panaszkodik az 1892-ik évi baln congresszuson azon érthetetlen állapot fölött, hogy a csizi víz mellett mily sok halli víz kerül nálunk fogyasztás alá. En magam gyermekorvosi gyakorlatomban évek óta kizárólag a csizi vizet alkalmazom s teljes mértékben bírja bizalmamat. Tudjuk nagyon jól, hiszen, sajnos, igen gyakran találkozunk görvélyes betegekkel, hogy ezeknek anyagcsere viszonyai szomorú képet mutatnak s ha most már az ily betegek anyagcserejét a víz konyhasó-tartalma által emelhetjük akkor, midőn egyszersmind a folszívódásokat is előmozdithatjuk, úgy önként belátható, hogy az ily kiválóan kedvező összetételű konyhasó jódos forrás viz valóban kincsét képezi a balneoterapiának.

Magyar orvosársaim! Becsüljétek meg hazánk e nem mindennapi kincsét, tegyétek szívetekre kezeteiket, midőn görvélyes vagy lueses betegeknek gyógyhely választásáról van szó s tudományos és lelkiismeretbeli kötelességeitek mellett ne feledjétek el, hogy hazafias kötelességeitek is vannak s akkor Csiznek haladni, emelkedni kell.

Pósa ünnep Szegeden. Szép ünnepély folyt le husvét első napján Szegeden. Vármegyénk kiesi falujának Radnótnak nagynevű, országos hírv. szülöttét: *Pósa* Lajost, a gyermekek édesszavu költőjét ünnepelték. A fővárosi lapok az ünnepélyről, — melyen Pósa számos jóbarátjának és tisztelőjének kíséretében jelent meg — bőven referáltak, így az olvasók értesültek a részletekről is, melyek közül ránk vonatkozik az, hogy vármegyénk kir. tantelügyelője *Józsa* Antal, — mint a „*Szegedi Hiradó*” írja — „zúgó éljenriadal mellett, remek beszéd kíséretében” ekkor nyújtotta át a költőnek azt a díszlevelet, melyet a Gömörmegyei tanítóegylet a Pósa örökös taggá választása alkalmából állított ki. A szegedi napilapok szerint *Józsa* beszéde nagy hatást keltett s magát a költőt is meghatották abból a következő szavak: „Szülő-hazából jöttünk — úgy-mond a szónok — s ebben az írásban ben van a gömöri erdők zugása, a gömöri vizek csörgése és a gömöri szellők suttogása. Az édes szülőföld borul lábaidhoz, hogy mélységes hódolatát fejezze ki neked, nagy szülöttének.” A remek beszéd zúgó éljenzés és taps kísérte. — A szép ünnepélyen a jeles költő öreg édes anyjával jelent meg, ki örökönyekkel szemében gyönyörködött fia méltó ünnepeltetésében. A „*Szegedi Napló*”-ban a következő ügyes, ropegős szögédi rigmusokban irt versecske jelent meg, melyet állítólag vármegyénkbeli, Pósa szülőfalujából küldtek be:

Pósa bácsi Szegedében.

Hogy a szögédiek szívüket kiönték:
Üzenik Pósanak, legyőn már szörönesnek.
Gyere haza Lajos, gyűjék Pósa bácsi,
Várnak Szegedének friss mézeskalásai.

Mézes kalácsná is édesőbb szerelóm,
Mely Pósa bácsinak Szegedébe teróm:
Ezer gyerekek-torok kiáltja kevélyön:
A mi Pósa bácsink szaz esztendőtt éjjön!

Mer csak a miénk ű, bár Gömörbű kerüt:
Legelőbb ránk önté szívéből a derüt;
Itt szötte az álmok színes szivárványát,
Nótája, meséje itt bontotta szárnyát.

Nem a Kárpátoknak vadregényös tája:
Kalásztérnö Alföld már az ű hazája,
Ide köti lelkit a virágos róna,
Mintha nem is máshol, — itt született vóna.

Magyar föld, magyar sziv, magyar levegőg
Van a Földföldön is, de itt van legfőképp.
Fényös fővárosban zagyva beszéd járja...
Szögéd városának nines e földön párja.

Ha mindenütt jó is, de csak legjobb itthon.
Möggyütt Pósa bácsi, nem árván, nem titkon:
Köszöntik-üdvözlök kicsik-nagyok sorba,
Egész Szögéd város a tenyerin hordja.

Ünnep van, ünnep van, (ha nem is vón' ünnep) —
Vele a többiek szintén hazagyűnnek:
A vándor dalosok, a költőző feesekek,
Kik a nótázást mind Szögédébe kezdtek.

Mintha tündérberek volna itt elrejtve,
A hol szárnya kelhet Muzsák dalos kedve:
Lágy tavasz leheltil, magyar vér hevétil
A serdülő költő itt erősül, épül

Innen száll a lélek diadalmas útra,
Dalával-szavával andalítva, gyútvá.
Itt néz a fiók-sas először a napba,
Itt esattan a bimbó virágba fakadva.

Áldja mög az Isten a szögédi földet,
Áldja mög: kiesiből kik itt nagyra nőnek,
Áldja mög — közöttük nines ma nagyobb más itt,
Áldja mög az Isten a jó Pósa bácsit.

Hídvám-szedés. A sajtóüspöki hidon a vámszedést a folyó év tartamára a keresk. miniszter — a miskolci keresk. és iparkamara pártoló véleményének meghallgatása után — a vármegyei törvényhatóságnak megengedte.

Czigánybandák Párisban. A párisi világiállításon a magyar cigánybandák is szép számmal lesznek képviselve s már többen ott is vannak. *Dankó* Ernőnek a rimaszombati régi jó cigányprimásnak ujonnan szervezett zenekara is ott van, melylyel legutóbb Londonban ért el szép sikert.

A vasuti zóna-díjszabás — mint ezt már régóta rebesgetik, változatosan megy keresztül. Az új díjszabás valószínűleg már júliusban életbe lép és husz zónára lesz felosztva, s a 20-ik zóna-jegygyel utazók egyszer megszakíthatják utjukat és nem kell azt 24 órában befűl megtenni. A személyvonat 3-ik osztályát véve alapul a régi és új díj szabás összehasonlítása ez:

Távolság	Zóna	Viteldij fillér
25	I	40
40	II	80
55	III	120
70	IV	160
85	V	200
100	VI	240
115	VII	280
130	VIII	320
145	IX	360
160	X	400
175	XI	440
200	XII	480
225	XIII	540
250	XIV	600
275	XV	660
300	XVI	720
325	XVII	800
350	XVIII	900
400	XIX	1000
400-on tul	XIV	XX

Szinészet. *Kiss* Pál szinigazgató bevonult ujonnan szervezett társulatával városunkba, s előadásai sorozatát tegnap — kedden este megkezdte a „*Dolovai nábob leánya*” című szinművel. — A társulat f. hó 16-án a „*Három Róza*” éttermében kedélyes ismerkedési estélyt tartott, melyre a közönség köréből is több szinpartólót hívtak meg. A szinársulat egészben véve komoly és hivatása magaslatán áll, a mint ezt a szerzett első benyomások után mondhatjuk. Az igazgatót: *Kiss* Pált előnyösebben ismerjük, semhogy őt külön kellene köszöngőnk jóindulatába ajánlani. Tudjuk, hogy minden törekvése oda irányul, hogy jól szervezett, gondosan összetanult s mindenképen szolid, igyekvő társulattal a közönség igényeit kielégítse, az estéket jó előadásokkal kellemesekké, szórakoztatókká tegye. Az e heti műsor következő: Ma szerdán az operette személyzet, bemutatójával a „*Gésák*” kerül színre. Csütörtökön az „*Árcandás assidó*”-ban mutatkozik be a népszinmű személyzet. Pén-

teken zóna előadás: „*Mozgó fényképek*.” Szombaton újdonság: „*Sulamit*”, vasárnap a „*Falu rossza*.”

A rimamurányi társulat, most, hogy a gróf Andrássy Géza-féle vasműveket és bányákat átvette, Rozsnyón kezelői hivatalt állított föl. E hivatal vezetője *Eisele* Gusztáv mérnök gondnok lesz. A betleri vasgyár pénztárosi teendőinek ellátására a társulat *Kishonthy* Ákóst Betlerbe, míg onnan *Klekner* László bányamérnököt Ozdra helyezték át. Terve van, hogy Rozsnyó közelében, valószínűleg Nadabulán egy központi gyártelepet építtet a társaság, a hol azután munkás-lakásokat és tisztviselői házakat is fognak emelni. A terv megvalósítása azonban még 3—4 évet fog igénybe venni.

Nagyobb szabású bányavállalat. Reichard Mark miskolci magnésit gyáros, ratkói nagy magnezit bányáját és pörkölőjét, mint értesülünk, egy belga konzorcium váltotta magához. Ez a konzorcium most Ratkón egy nagyobb szabású modern gyárat létesít a bányatermekkel feldolgozására és egyidejűleg vasutat is fog Ratkótól Tornallyáig építtetni. Az új vállalat kétségkívül csak megyei bányászatunk és iparunk emelkedését jelenti.

Kórházi kimutatás. Gömörvármegye közkórházának mult 1899-iki működéséről Dr. *Löcherer* Tamás igazgató-főorvos gondosan összeállított füzetben közöl kimutatást. E szerint a kórházban a mult évben 1201 egyén ápolatott, s 1078 bejáró beteg részestül 1862 rendelkezésben. Az ápolási napok száma 38713 volt s az ápolási díj összege 24776 frt 32 krt tett ki. Márczius hónapban legtöbb: 232 beteget, szeptemberben legkevesebb: 151 beteget ápoltak. Az 1201 beteg közül 793 gyógyult, 145 javult, 52 gyógyulatlanul távozott, 90 meghalt és 121 a folyó évre maradt ápolás alatt. A betegek közül 830 gömörmegyei illetőségű volt. Az orvosok 125 műtétet végeztek; az operáltak közül 104 gyógyult, 12 javult, 6 gyógyulatlanul távozott és 3 meghalt. A kórház bevétele volt a mult évben: 29339 frt 41 kr; kiadása: 27674 frt 23 kr. A nagy figyelemmel készített kimutatás hű képet nyújt az intézmény áldásos működéséről.

A „Fehér Könyv,” *Bródy* Sándor havonként megjelenő vállalata az aprilisi kötettel ismét egy érdekes és változatos olvasmányt ad a közönségnek. E kötetben ép úgy mint az előzőkben, ki-ki megtalálja a kedve szerint való cikkeket, van szépirodalmi és van politikai cikk benne s mindegyik igazi nagy tehetséggel, élvezetesen megírva. Úgy látszik, hogy *Bródy* Sándor e nagy gondnal istápolta és dédelgetett vállalata a magyar olvasó közönség körében országszerte nagy teret hódít. A sajtó valóságos dieshymnusokkal fogad minden egyes kötetet, s mondhatjuk, hogy nálunk is meggyeszerre szívesen olvassák a szépen megírt közleményeket.

Magy. kir. mezőgazdasági muzeum. — Budapestre utazó olvasóink figyelmét felhívjuk a m. kir. mezőgazdasági muzeumra, melynek gyűjteményeit nemcsak a mezőgazdák, hanem mindazok haszonnal és tanulsággal tekinthetik meg, kik a mezőgazdaság vagy valamelyik ága iránt érdeklődéssel viseltetnek. E muzeumban hasznos és kárttevő állatok gyűjteménye, növénytermelési, kertészeti, gyümölcsészeti, szőlőszeti, állattenyésztési, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési tárgyak, gép- és eszköz-modellek, talaj- és műtrágyaminták, emléktárgyak, épület-modellek, statisztikai kimutatások stb. láthatók. A muzeum, mely a VII. ker., Kerepesi-ut 72. számú házban van elhelyezve, a hétfői és ünnepek követő napok kivételével naponként d. e. 9 óratól d. u. 1 óráig van nyitva és látogatókba ingyenes.

Kenyérszállítás a honvédeknek. A pozsonyi IV. honvéd-kerületi parancsnokságnak rendelete folytán a Jolsván állomásozó honvéd-esapatok részére f. évi július hó 1-től f. évi december hó végéig szükséges kenyérszállításának biztosítása iránt a jolsvai honvéd-zászlóalj kezelő-tiszt irodában f. évi május hó 17-én d. e. 10 órakor nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. A szállításra vonatkozó feltételek füzeté a jolsvai honvéd-zászlóalj kezelő-tiszt irodában naponta d. e. 8-tól 12-ig és d. u. 2-től 8-ig megtekinthető és ugyanott fűzeteként 14 fillérért meg is szerezhető.

A F. M. K. E. évnegyedes ülése. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület a napokban tartotta meg évnegyedes gyűlését Nyitrán, *Thuróczy* Vilmos cs. és kir. kamarás elnökle mellett. Az elnökség időszaki jelentése szerint, a melyet Clair Vilmos titkár adott elő, az egyesület az elmúlt negyedévben 38 óvodát tartott fenn, 2 iskolát segélyezett, 2 közkönyvtárt szerelt föl, 1 közkönyvtárt alapított s 1 vándorkönyvtárt állított föl. A tagok száma 41 rendes taggal szaporodott. A vidéki választmányok belső életében mind örvendetesebb élénkség nyilvánul. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium az 1899. évre visszamenőleg 1000 korona póttállamsegélyt s könyvtárak szervezésére külön 1000 korona államsegélyt, Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszter pedig három teljes népkönyvtárt engedélyezett az egyesületnek, a melyeket Hódruzbánya, Nagy-Kürtös és Apát-Maróth községek kapnak. Az igazgató-választmány az elnökség előterjesztésére, a Breznóbánya, Ersekújvár és Lőcse városokban szervezendő közkönyvtárak számára egy-egy teljes Jókai kiadást engedélyezett. A Sembery hagyaték ügye egyezkedés tárgyát képezi s miután a kezdeményezés az özvegy- és kiskorú örökös részéről történt, alapos a reménység, hogy kedvező megoldásra is fog vezetni. A Karácsonyi gróf-féle 20000 koronás alapítvány, alapító oklevelét az elnökség be fogja mutatni gróf Karácsonyi Jenőnek s hozzájárulása után fölterjeszti a belügyminiszteriumhoz, jóváhagyás végett. *Thuróczy* Vilmos elnöknek a gyűlés az alapítvány kieszközöléséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Az egyesületnek az év első negyedében 19,103 korona 70 fillér bevétele és 18,172 korona 20 fillér kiadása volt Nagy lelkesedéssel vette tudomásul a gyűlés a miniszterelnökség leiratát, mely tudatja, hogy a Felsége, a király és az egyesület védnöke, József főherceg ő Fensége az egyesület 1890—99. évi jelentéseit a családi hitbizományi könyvtár számára elfogadták s az egyesületnek legfelsőbb köszönetüket fejezték ki. Végre elhatározta a gyűlés, hogy Zólyom sz. kir. város vendégszerető meghívását elfogadja s ez évi nagygyűlést Zólyomban tartja meg.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÁBELY MIKLÓS.

A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Árverési hirdetmény.

A rimaszombati takarékpénztárban a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany-ézüst-nemű s értékpapirokból álló kézi zálogtárgyak **f. hó május 2-án** d. u. 2 órakor fognak az intézet helyiségében — a kiküldött hatósági biztos jelenlétében — nyilvános árverés útján eladni. — Rimaszombat, 1900. április 18.

Az igazgatóság.

Vendéglőmegnyitás.

Alólírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönségnek tudomására, hogy a fürdőidény megkezdésével a **csizi gyógyfürdő vendéglőjét**

május hó 1-ső napján fogom ünnepélyesen megnyitni. — Midőn ezt köztudomásra hozom, tisztelettel meghívom a fürdőző, valamint a szórakozni akaró t. közönséget, hol cigányzenéről, kitűnő jó étel és tisztán kezelt italról mindenkor gondoskodva leszek.

Számos látogatásért esd

Csizi, 1900. április 20.

Leitgeb János, vendéglős.

Hirdetmény.

875. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy **Friedländer Sámuel** várkonyi lakos végrehajthatónak **Divjanszki Józsefné** szül. **Fábrí Amália**, **Divjanszki Jánosné** szül. **Antalfi Zsuzsanna**, **Lozinák János** és **Divjanszki Borbála** végrehajthatást szenvedők elleni közösség megszüntetése iránti ügyében az árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Feled községben fekvő, a feledi 23. sz. tjkönyvben A. 1. sorszám alatt foglalt Divjanszki Józsefné szül. Fábrí Amália $\frac{1}{4}$, Divjanszki Jánosné szül. Antalfi Zsuzsanna javára $\frac{2}{4}$ és Lozinák János javára $\frac{1}{4}$ -ed részben irt 31. hrszámú ingatlanra, valamint az ezen ingatlanon épült Friedländer Sámuel javára $\frac{2}{3}$ -ad és Divjanszki Mária javára $\frac{1}{3}$ -ad részben irt 18. összeírási számú felépítményre 3800 korona kiküldési árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1900. évi június hó 7-ik napjának** délelőtti 10 óráját Feleden, a községházához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10 %-át azaz 380 koronát készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismerényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1900. évi február hó 27-én.

Kovács, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

1423. sz. — **Várgede** községre nézve az 1892. évi XXIX. t.-cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdon jogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, az azzal a felszólalással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1900. évi **október hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdon jogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900. évi **október hó 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1900. évi **október hó 1-ső** napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, kik a kiküldött eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz — egyszerűsített másolatokat is csatolták, vagy pótlólag benyújtának, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. — Rimaszombat, 1900. évi márczius hó 22-én.

2-3

Aldorffer, kir. törvsz. bíró.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a Losonczy-utca 53. szám alatti házban egy lakás, mely három szoba, konyha fatartó és egy darab zöldes kertből áll. folyó évi **május hó 1-re** bérbe vehető. — Bérleti szándékozók **özv. Király Ferenczné** tulajdonosnővel értekezhetnek ugyanott.

Csizi fürdőben

a „**Nedeczky-telepen**“ nagy **üzlethelyiség** raktárral 1900. május 1-re jutányos feltételek mellett kiadó, ezen régi gyógytár helyiség fűszer-, borkereskedésnek és cukrászdnak igen alkalmas. A **bérház** is 30 butorozott szobával **bérbeadandó**, esetleg **eladó**. Tudakozódni lehet Csizben, a „**Nedeczky-telepen**“.

1-3

Árverési hirdetmény.

296. sz. — Községi képviselőtestületi határozat folytán ezennel közhírré tétetik, hogy **Nyustya község**, mint erkölcsi testület tulajdonát képező, a község legelőnebb forgalmu pontján fekvő **községi épületek**, melyek vendéglőnek alkalmasak, nyílt italmérsi joggal kapcsolatosan folyó 1900. évi július hó 1-től kezdődő, egymást követő 3 évre nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adni. Ezen nyilvános árverés folyó évi **május hó 3-ik napján**, délelőtt 11 órakor Nyustyán, a község-ház hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Az árverési feltételek alólírott községi előjárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Nyustyán, 1900. évi április hó 9-én.

Az előjáróság.

Eladó.

Az új Hunyady-utca mindkét oldalán több szép fekvésű, egészséges lakásra alkalmas, azonnal építhető **háztelek** — **elfogadható áron** — eladó. Értekezhetni lehet alant jegyzett tulajdonosnál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomára hozni, hogy nagyobb előnyös bevásárlások folytán az **összes faanyagok**, valamint a többi áruk árait mélyen leszállítottam, miről üzletemben meggyőződés szerezhető.

Szállítok a legolcsóbb árban legjobb minőségű **salgó-tarjáni, putnoki és vadnai kőszent** egész wagonrakományként, valamint kicsiben és házhoz is.

Elárusítok mindenféle **gazdasági gépeket** legjutányosab áruk mellett **részletfizetésre** is.

Egyszermind az elsőrangú „**trieszti általános biztosító-társaság**“ (Generali) gömörmezei főügynökségét (kötvénykiállítási joggal) bírom, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű biztosításokat, u. m. **épületek, takarmányok, aratási készletek, ingóságok** és **törzsbiztosításokat**, továbbá **életbiztosítást** és **balesetbiztosítást** legolcsóbb és legelőnyösebb díjtétel mellett eszközölöm.

Az eddig irántam tanúsított jóakaratu pártfogást megköszönve, vagyok

teljes tisztelettel

KOHN ALBERT faterkeskedő

15-*

és a triesti ált. bizt. társ. (Assecurazioni Generali) gömörmezei főügynöke

Hirdetmény.

A „**Miskolczi hitelintézet**“ áru- és terményraktáraiban az ezidei

VIII-ik évi gyapjúvásár

beraktározással egybekötve 1900. évi június hó 13-ik napján tartatik. — Részletes felvilágosítással szívesen szolgál

a „**Miskolczi hitelintézet**“ részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymomat nem díjaztatik.

1-3

BRAUN ZSIGMOND

vaskereskedése Rimaszombat.

Styria-kerekpárok Rimaszombat és vidéke részére kizárólagos képvisellete és raktára. Ezen gyártmány ez idő szerint legkitűnőbb és legkedveltebb, részletfizetésre is kapható.

Cserépkályhák nemesak tamásfalai, hanem egyike Magyarország legkitűnőbb gyáranak főraktára. — A kályhák különböző créme, barna, zöld és szezessziós színekben szállítatnak és **csiszolva** állítatnak.

Nagy raktárt tartok különböző építkezési anyagokban, u. m. portland- és román-cement, mennyezet nád, elszigetelő és kátrány fedő-lemezek stb. stb.

Varrógépek és vizmentes ponyvák raktára.

Az első magyar általános biztosító-társaság,

— mely egyike a legkiválóbb hazai intézeteknek, — főügynökségét bírom, és elfogadok mindennemű épület-, pauschál-, ingóság-, takarmány- és jég-, nemkülönböztetve életbiztosításokat igen kedvező és előnyös feltételek mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kitűnő tisztelettel

BRAUN ZSIGMOND.

3-*

